

Actualiteit 16 oktober 2023

versie 12 december 2023

#Israel en Palestina

Nieuwsbericht

Sinds 7 oktober vinden er gevechten plaats tussen Hamas en Israël. Het conflict tussen Israël en Palestina laaide op en aan beide kanten zijn slachtoffers gevallen. Wereldwijd is er veel aandacht voor het conflict, maar ook maatschappelijke onrust. Bekijk de actuele nieuwsberichten online.

Algemene tips

- Bereid je voor: Lees van tevoren over het onderwerp en wees op de hoogte van de meest recente gebeurtenissen. Bekijk vooraf de beelden die je eventueel wil laten zien. Praat met collega's er over.
- Neutraliteit: Benadruk dat het doel is om te informeren en te discussiëren, niet om partij te kiezen. Vermijd het nemen van een standpunt of het tonen van een voorkeur voor een van de partijen. Presenteer feiten en gebeurtenissen zonder emotionele of subjectieve taal.
- Sensitiviteit: Erken dat sommige studenten persoonlijke banden kunnen hebben met het onderwerp. Creëer een veilige omgeving voor discussie. En heb respect voor elkaars mening.
- Diversiteit van bronnen: Gebruik bronnen uit verschillende perspectieven om een gebalanceerd beeld te geven.
- Stimuleer kritisch denken: Moedig studenten aan om vragen te stellen en kritisch na te denken over de informatie die ze ontvangen. Laat ze eventueel zelf op onderzoek uit gaan, bespreek daarbij wat goede bronnen kunnen zijn. Wijs studenten ook op het onderscheid tussen feiten en meningen en stimuleer dat ze hier zelf kritisch over nadenken.
- Open discussie: Geef ruimte voor verschillende meningen en perspectieven. Het doel is begrip en dialoog, niet consensus. Stel jezelf op als gespreksleider.
- Activeer voorkennis: Vraag studenten wat ze al weten over het onderwerp. Haal op wat er speelt bij de studenten. Vraag ook wat hun bronnen zijn.
- Stel grenzen: Bepaal wat de grenzen van jou en de school zijn. Wat doen jullie als geweld wordt verheerlijkt bijvoorbeeld? Wat doen jullie bij onacceptabel gedrag?
- Omgaan met (sociale)media: Benadruk dat niet alle mediaberichten op feiten gebaseerd zijn en houd er rekening mee dat leerlingen een overvloed aan berichten te zien krijgen. Wijs ze ook op hun eigen rol en verantwoordelijkheid bij het verspreiden van berichten en (heftige) beelden.

Enkele handvatten en bronnen

Op dit moment is er online veel content te vinden rondom het conflict. Hieronder hebben wij een aantal mogelijke handvatten en bronnen neergezet die jou kunnen helpen om het gesprek aan te gaan in de klas.

Let op: Deze bronnen bevatten mogelijk heftige of verontrustende beelden of uitspraken. Kijkersdiscretie wordt aanbevolen. De standpunten, meningen en oproepen uitgedrukt in de bronnen zijn uitsluitend die van de individuele spreker(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs de standpunten van de editors of het productieteam.

Wat weet jij?

Bespreek met de studenten hun voorkennis. Wat weten zij al over het conflict? Schrijf de input van de studenten op het bord op, eventueel in de vorm van een woordweb. Bespreek daarna het woordweb met de studenten en leg eventuele verbindingen.

Expertisepunt Burgerschap

Op de [informatiepagina](#) van Expertisepunt Burgerschap MBO staan links naar lesmateriaal, achtergronden, mediafragmenten en tips en informatie over het voeren van moeilijke gesprekken in de klas.

Ter-Info (Universiteit Utrecht)

[Universiteit Utrecht](#) heeft een lesbrieftje opgesteld waarin verschillende tips worden gegeven om dit conflict te bespreken in de klas. Ook geven zij vier werkvormen (te bekijken na gratis registratie) waarmee je op verschillende manieren aandacht kan besteden aan het conflict.

Stichting School en Veiligheid

Op [deze pagina](#) vind je een gespreksmodel die je kunt gebruiken als leidraad voor je gesprek, maar ook voorbeeldvragen.

Conflict uitgelegd door de NOS (2021)

In deze [video](#) wordt een deel van het conflict uitgelegd door NOS op 3. De video duurt 12 minuten en is 15 mei 2021 gepubliceerd. De recente ontwikkelingen zijn hierin niet meegenomen. De video legt een stuk van de geschiedenis van het conflict uit, met de focus op de stad [Jeruzalem](#).

Conflict uitgelegd door de NOS (2023)

In deze recente [video](#) wordt een deel van het conflict uitgelegd door NOS op 3. De video duurt 13 minuten en is 14 oktober 2023 gepubliceerd. De video focust zich op de [Gazastrook](#).

Conflict uitgelegd door de Universiteit van Nederland

In deze [video](#) van een jaar geleden, wordt kort uitgelegd hoe het conflict is ontstaan. De video duurt 14 minuten en is 3 mei 2022 gepubliceerd. Er wordt een overzicht van de geschiedenis gegeven van het gebied waar het conflict zich nu afspeelt. *Onder andere worden de PLO, VN, Oslo-akkoord, Tweestatenformule besproken.* Een uitgebreide tijdlijn is te vinden op de website van [BBC](#) (Engels).

Verschillende kanten

De meningen over het conflict zijn erg gepolariseerd. Studenten kunnen het gevoel krijgen dat zij een kant moeten kiezen. Lees eventueel het artikel met de studenten en/of bekijk de [video](#) op deze pagina van Een Vandaag. Maak dat bespreekbaar in de klas.

Bekijk met studenten de verschillende perspectieven van beide partijen in het conflict. Leg de nadruk op een constructief en empathisch gesprek, waarbij het belang van begrip en respect voor alle betrokkenen centraal staat.

Humanitair oorlogsrecht

Het Rode Kruis is al sinds 1967 actief in het conflictgebied, zowel in Israël als in Gaza en de Westelijke Jordaanoever. Naast het bieden van (medische) noodhulp, zet het Rode Kruis zich ook in voor waarborging van het humanitair oorlogsrecht: de regels die gelden tijdens oorlogsvoering. Een belangrijke afspraak binnen het humanitair oorlogsrecht is het beschermen van mensen die niet (langer) deelnemen aan de strijd. Denk bijvoorbeeld aan burgers, krijgsgevangenen, gewonde of zieke soldaten, en medisch personeel. Op hun [website](#) wordt verder uitgelegd uit wat humanitair oorlogsrecht inhoudt.

Tweestatenoplossing

Wat houdt de tweestatenoplossing in? Bespreek dat in de klas. In de video van de [Universiteit van Nederland](#) (vanaf 11.40) komt dit kort aan de orde. [Hier](#) vind je de informatie vanuit de Nederlandse overheid en [hier](#) bijvoorbeeld de kritiek hierover in nieuwsmidia. Onderzoek met de studenten, zijn er nog andere mogelijke oplossingen?

NOS

Jongeren in conflictgebieden

In deze [video](#) van het NOS jeugdjournaal wordt de situatie van kinderen in Israël en Gaza besproken. Of deze [video](#) over de situatie van een aantal jongeren, gepubliceerd 4 jaar geleden.

Bespreek eventueel hoe de studenten zich zouden voelen als zij hun land nooit zouden kunnen verlaten? Wat zouden zij doen (vanuit beide perspectieven)? Hoe worden kinderen (aan beide kanten) beïnvloed door het conflict, zowel psychologisch als fysiek? Wat zijn de lange termijn implicaties voor de volgende generatie? Belangrijk is bij het bespreken dit te doen aan de hand van beide perspectieven.

Leven in een oorlogsgebied

Bespreek hoe het conflict het dagelijks leven beïnvloedt voor zowel Israëli's als Palestijnen. Dit kan gaan over beperkingen in bewegingsvrijheid, economische uitdagingen (water en elektriciteit, landbouw, handel, personenverkeer), of psychologische effecten van het leven in een conflictzone. Eventueel kun je als werkvorm studenten dit zelf uit laten zoeken en daarna klassikaal bespreken.